

Евгений Плужник - переводы с украинского

Жанр произведения: Поэзия

Произведение написал автор BookBox Наталья Иванова

Ссылка на публикацию

мой перевод: * * * Теперь меня волнует мало Всё то, что замкнуто в слова. Не опьянеет, как бывало, От звонкой фразы голова. Все чаще хочется молчать мне Под шелест фраз и россыпь слов. Стихи в тоске, едва начаты - Забыть и не закончить вновь! На что, скажи, слова готовы, Когда страдаешь без конца? Всё то, что не дано промолвить - Не нужно и перу творца! Оригинал: * * * Тепер мене хвилює мало Все те, що замкнено в слова; Не зап’яніє, як бувало, З дзвінкої фрази голова. Ні, все частіш кортить мовчати Під шелест чуваних розмов І вірш, нудьгуючи, початий Забути й не кінчати знов... Бо що тоді слова готові, Коли сприймаєш без кінця Все те, що не дається мові Й не потребує олівця? Євген Плужник “Вона зійшла до моря. Хто вона...” “...І ось я ляжу, – родючий гній...” мой вольный перевод: * * * Она дошла до моря. Кто она - Самой не безразлично ей отныне?... Всем нам давно потворствует луна В скоропостижной замкнутой пустыне. Ленивый взмах — и вот под ноги лёг Прозрачный венчик — брошенная

метка, И у стеблей её высоких ног Расцвёл цветок невиданной расцветки. На гибкий стан, лиф девственно-нагой Приходит вал, смывая тлен береговой … И снова плеск, наплыв, затишье снова … Коралловою стройною ногой Она смиряет бездну бирюзовую. Распахнутым объятием своим Величье вод, что всем ветрам открыто, - Возможно возвращает Афродиту Из белой пены деву возродив! 06.11.2019 10-00 * * * оригинал Вона зійшла до моря. Хто вона – Навіть самій їй байдуже віднині… …Хіба ж не всі ми – єдності луна В скороминущій і пустій відміні? Лінивий рух, – і ось під ноги ліг Прозорий вінчик – кинута намітка, І на стрункім стеблі високих ніг Цвіте жарка, важка і повна квітка – Спокійни торс, незаймано-нагий! Спадає вал… Німують береги… І знову плеск… І затихає знову… То пальцями рожевої ноги Вона вгамовує безодню бірюзову. І відкрива обійми їй свої І відкрива обійми їй свої Ця велич вод, усім вітрам відкрита, – Здається, повертає Афродіта У білий шум, що породив її! * * * мой вольный перевод: Я сгину — лягу в плодородный слой, В тлен окровавленной ложбины … Благослови меня в час ратный мой, Храни оправданных, невинных! Нальется соком семя новой ржи! И в каждом колоске — беда и мука… О, пахарь! Ты немного подожди! Не смешивай с землей мою разлуку. Благослови меня в час ратный мой, В жестокий час, когда в крови оковы! - Я не умру! Я свежий перегной - Он нужен всем посевам новым! - И верю я в конце войны - Пожнут меня ветрами славы Но сердце просит тишины … 06.11.2019 10-30 * * * оригинал …І ось я ляжу,- родючий гній, – На скривавлений переліг… – Благослови єси, часе мій! Навчи мене заповітів своїх! Розцвітайте, нові жита! А на кожному колосі – мука моя… О, воістину час ратай! Славословлю його ім’я. Благословен єси, часе мій! О, жорстокий! І весь в крові! – Це нічого, що я мов гній – Під посіви твої нові! – Бо ось вірю, зросту колись, – І до когось вітрами, – жни! … Серце, серце моє! навчись Тишини… “Мовчи! Я знаю. За всіма словами…” Євген Плужник * * * (мой вольный перевод): Молчи! Точно знаю. За всеми словами - Темнеют сады и стынет вода… И страсть, что когда-то была между нами, Развела нас уже навсегда! Шалый я, от отчаянья пьяный! Что отчаянье то? Чаша снова пуста! … Поздно в сердце залечивать раны! … Порознь мысли, сердца и уста! О, мой друг! Я растрачу последние силы, В том краю я погибну, хоть криком кричи, Где твой образ, утраченный, светлый и милый, Где твой голос?… — Молчи! О! Молчи! Да… Молчи… 07.11.2019 1-40 * * * (оригинал): Мовчи! Я знаю. За всіма словами – Холодний смерк, спустошені сади… Це наша пристрасть стала поміж нами, Нас розлучаючи назавсігди! Шалій, шалій, від розпачу сп’янілий! Що розпач той? Річ марна і пуста! …Як пізно ми серця свої спинили! …Як роз’єднали рано ми вуста! О, друже мій! Останні трачу сили, В країні тій уявній живучи, Де образ твій, утрачений і милий, Де голос твій… Мовчи! Мовчи! Мовчи! «Ночью его повели на расстрел …» Евгений Плужник * * * (мой вольный перевод): Ночь настала, его повели на расстрел. Кто фонарь держал, кто-то факел, На небритом лице пот почти не блестел… Всё-равно было всем в этом мраке. Офицерский плевок —

сигарету в угли. Хмарь на небе беспечно-высоком… Прозвучало привычно-короткое — «Пли!» Их мишень — это он — синеокий. Смерти я никакой уж давно не боюсь! - Кровь сойдет, как всемирная Мекка И когда-то с небес рухнет на землю блюз! 07.11.2019 2-20 “Уночі його вели на розстріл…” Євген Плужник оригинал: Уночі його вели на розстріл. Хтось тримав ліхтар, мов смолоскип, На неголенім обличчі гострі Волоски… Віддалік, немов цілком байдуже, Офіцер димок цигарки плів. Тільки неба хмарний, темний кужіль Чув нудне і коротеньке – плі! Відбулось. Мета моя далека, Я такої смерті не боюсь! – Зійде кров, немов всесвітня Мекка Для твоїх майбутніх синіх блюз! Оригинал: * * * Сідало сонце. Коливались трави. Перерахував кулі, — якраз для всіх! А хто з них винний, а хто з них правий!- З-під однакових стріх. Не схибить куля — не стогнатимуть довго. Подивилися, — поле! Ромен з трави… Передній, мабуть ходив, — так човгав: Черевики скривив. Сховалося сонце. Сутеніло помалу. Час би й росі! А хтось далеко десь генералу: — Усі. * * * перевод: Садилось солнце. Колосились травы. Считаю пули — да, как раз для всех! Кто виноват из них, а кто был правым - У крыш похожий верх. Не ошибётся пуля — и стонать не долго. Пересмотрел я поле взглядом у травы ... Передний шаркал изможднным волком, Ботинки искривил. Скрывалось солнце. Хмурилось помалу. Пора бы всех охолодить росой! И кто-то где-то крикнул генералу: — Всё! 08.11.2019 6-40 * * * Де коноплі були, — батарея. За клунями чати. Може, «Портрет Доріана Грея» Прочитати? О, мабуть моє! Для тебе! - Тисячі слів подужав! - Нащо ж в'їлися до самого серця між ребер Кулі та нужа? * * * Где конопля была — сегодня батарея. За ригой на болоте — гать. А может напоследок образ Грея Перечитать? Пожалуй, может я осилил для тебя - И чтенье это всё же завершил! Что колет сердце, остро теребя, Меж рёбер - Пули или вши? 08.11.2019 6-50 * * * По-осінньому хмари пливуть, По-осінньому вітер кигиче… У далеку лаштуючись путь, Чорна галич злетілась на віче. І весь день в берестках стрекотня Все полохає хмари високі, Безгоміння осіннього дня І мій спокій… * * * По-осеннему тучи плывут, По-осеннему ветер курлычет … Собираясь в далёкий свой путь, Журавли прилетели на вече. И весь вечер вокруг стрекотня Полыхает заря высокО, Схожий с тишью осеннего дня Мой покой … 08.11.2019 7-05 ЄВРОПА — Євген Плужник Европа Мой вольный перевод: Ахали, сюсюкали — Европа! ПАпа переделали в «папА»! Даже хутор это быстро слопал… Перхоть с кровью — эти их слова! Вышли гречкосеи за холмами, И глаза улыбкой занялись… Пахотник с восточными корнями, Западнику в сердце ты вглядись! Выродки, одетые по моде … Рабский труд… аборты… кокаин … Рядом — гнев замученных заводов, Боль порабощения страны! … Опера… Развратные рисунки… Золото кокоток и вина. … Раз за день набитые желудки … … В жизни не разогнута спина! … франки, фунты стерлингов… и кроны … … раны в кровь — рабочие сердца! .. … трупами украсили законы, … истерзав оружием века … … Славил Рим прогресс, ума, культуру Воем пушек, топотом солдат, Трупами расстрелянных им сдуру, Сотнями в крови омытых дат! … Разыграв гуманностью

Европа - Денежный, талантливый актёр, Приглашает — Заходи!.. холопом... Кровь с карманов вовремя обтёр? .... Ахали максисты: Продвижение! И мечтали о Париже тож! — У Европы есть определенье: - Пузо, кошелёк и острый нож! Стали гречкосеи — им укором - Всё ж неугомонные внутри! — Запад, прославляемый позором, Ты в глаза Востоку посмотри!... 08.11. 2019 12-00 _____ ЄВРОПА — Євген Плужник (1898 — 1936) Оригинал: Ахали, сюсюкали — Європа! Тато — не звертались, а «рара»! Доки навіть хутір не второпав: — Слів в крові намочених лупа! Вийшли гречкосії на узгір'я, Усмішкою очі зайнялись,— Сходу ще не ране безмір'я, Заходові в серце подивись! Виродки, зодягнені по моді... Визиски... аборти... кокаїн... Поруч — гнів натомлених заводів, Болі поневолених країн! ... Опери?.. Розбещені малюнки?.. «Золота, кокоток і вина!» ... Раз за день набиті хлібом шлунки... ... раз в житті розігнута спина! ... Стерлінги...і франки...і корони... ... рани у серцях робітників!.. ... трупами уквітчані закони!.. ... зброєю згвалтовані віки... ... Вславили і поступ, і культуру Воєм ненажерливих гармат! Трупами розстріляних край муру! Сотнями в крові омитих дат! ... Бавиться гуманністю по змозі Сили і кишені адюльтер! Заходе! чого ж Ти й досі Крові на кишенях не обтер? .... Ахали — макслiндери і поступ! Мріяли Прилуки про Париж! — Доки все у формулочку просту — Шлунок, гаманець і ніж! Стали гречкосії — і докором Очі невблаганні зайнялись: — Заходе, ану, коли не сором, Сходові в обличчя подивись! * * * (оригинал): Це снилось?.. На тихім світанні Багнети, і я біля стінки... О, перші й довіку останні Мої півхвилинки! О, ранки! Кінчається зараз Вино нерозведене ваше! ... А в думці — який тепер вираз На очі нероблений ляже? Це снилось? Не знаю. Не знаю... І ось усміхнутись несила... І ось не живу, не конаю... О, правдо моя невесела! _____ * * * (перевод): Это снилось?... На тихом рассвете Штык и я у расстрельной стены ... О, мгновенья последние эти - Полминутки остались, увы... Рано утром закончится время - Вина крепкие бродят в крови! ... В думах сна беспроглядная темень - Лягут на сердце жара угли. Это снилось? Не знаю. Не знаю... Усмехаться невмоготу ... Не живу... и не умираю ... Правда жизни ушла в глухоту. 08. 11. 2019 23-40 _____ * * * (оригинал): Питалась ласкаво:— Чом, синку, ти зблід?— А слів не знайшов І промовчав. — На північ, На південь, На захід, На схід Над трупами вигуки вовчі! Безсило повіки на очі впадуть,— Старечі до рук моїх губи... А бачу — Безкрая скривавлена путь... І трупи! І трупи... — Матусю! Хто очі мені замінив?— Всміхнеться, щоб сліз не побачив... Сама — до вікна, до неораних нив — І плаче... Далеке майбутнє! Скривавлену мить Якими житами засієш? ... Ой, мамо! Чого це так серце болить, Що й ти не зігрієш! _____ * * * (перевод): Спросила мама: — Почему, ты побледнел? - Слов не нашёл, И отвернулся молча... — На север, Запад, Юг, И на восток Мой стон проник и трупный отклик волчий! Покорно веки взор судьбы сомкнут, - Костлявая целует мёртвых в губы ... Я вижу - Окровавленный мой путь

... И трупы! Трупы ... — О! Мама! Кто глаза мне заменил? - Не скажет, чтобы слёз её не видел ... Сама рыдать — к окну, уже без сил... Как-будто кто её обидел. В далеком будущем… поля кровавых битв Какими семенами ты засеешь? … Ой, мама! Что же сердце так болит, И почему ты не согреешь? 09.11.2019 0-20 _____ * * * (оригинал): Долі моєї ціна — У повітовому місті осінь, А вона витягла серце,— на! — Неціловане й досі! От і упала на неї тінь! От і знесилів. Мало, мало хотінь! — Сили! А коли ж сила уся — Шклянка насіння? Хоч би вже спокій мені засяв, Весно моя осіння! _____ * * * (перевод): Судьбы моей цена - В уездном месте — осень, На сердце камень — кажется она - — Нецелованная до сих пор! Упала на неё густая тень! И обессилила... Возможно много в жизни я хотел! — Дай силы ссыльному! Когда же силы все мои уйдут - Стаканом семени... Придёт покой, подарит мне уют - Весна осенняя! 09. 11.2019 0-40 Оригинал: * * * Знов на сторінках ранні тіні Покрали літери в очей... Як непомітно вечір синій Схилився до мене на плече! Зіпрусь натомлений на лутку, А там, де місто,— степ немов... І чую — спогад, повний смутку, В червоножилах тисне кров. Промерзлий шлях… Швидкі тачанки... І ось душа мала-мала! А на снігу з чиєїсь ранки Кров візерунки заплела. Мовчіть, умріяні сторінки! — Я справжнім болем догорів! ...І знов за вікнами будинки І мертве світло ліхтарів… _____ Мой перевод: * * * Вновь на страницы тени пали, Украли буквы от очей ... Лучи опять отполыхали, Мастится вечер на плече! Упрусь устало в подоконник, Там за околицей в степи ... Грустит о чём-то, вызрев, донник, Теснятся помыслы, скупы. Промёрзший путь… Быстры тачанки ... А вот душа смелеть — мала! Беда в снегу из чьей-то ранки В крови узоры заплела. Молчите мёртвые страницы! — Я болью снова прогорел! … Скулит за окнами станица В скупом мерцаньи фонарей ... 18.11.2019 11-00 _____ Оригинал: * * * Здається, знову буде недорід: Земля без снігу, а морози добрі. Зблід Обрій... Вечеря тягнеться така нудна! І страв і слів вживаємо потрошку. А інколи, здається, не одна Рука до вуст несе порожню ложку... Старий мовчить.Не досить слів хіба? Думки — і ті розбіглися геть--чисто! Зими тієї згинула ряба, А полову тепер відніме місто! _____ Мой перевод: * * * Похоже снова ждёт неурожай- Земля без снега, а морозы крЕпки. И бледный горизонт уходит в гай, понуро пробивается сквозит ветки ... Сгустился вечер, хмурый дотемна! Слова беды вкушаем понемножку. И кажется, порою, не одна Рука несёт в уста пустую ложку ... Старик молчит. Сытны ли вам слова? И мысли — прочь, их в думе этой ворох! Зимой накормит только половА, Да и мякину всю отнимет город! 18.11.2019 11-10 _____ Оригинал: * * * Пропало сіно! Тільки покосили, А дощ його й прибрати не дає! Вже третій день ллє з усієї сили, А особливо на моє! В долинці саме. Їжте, коненята! Журюсь, лежу, й книжок нових нема... А за вікном темно-зелена м'ята З-під стріхи краплі перейма. _____ Мой перевод: * * * Пропало сено! Только покосили, А дождь его убрать не даст! Уж третий день полощет со всей силы, То стихнет, то поддаст. В долине хмарь. Пасутся там лошадки! Лежу и маюсь,

новых книжек нет ... Вдыхаю прелость зелени украдкой, А с крыши капель в лужи… рикошет. 18.11.2019 11 — 30 * * * оригинал: Надходить дощ. Шумлять бліді берези… Рвуть блискавиці сірих хмар рядно… А дужий грім зустрів такі діези, Що злякано дзвенить вікно! Тікає день. Скриплять вози на греблі… Під чередою стогне оболонь… І раптом шріт — дрібні перлові краплі… І знову вітер, гуркіт і огонь. І вже туман пливе, бреде над полем, Щоб за хвилину сонцем розцвісти, Щоб навіть я з надією та болем Твої старі перечитав листи! * * * мой перевод: Дождь начался. Шумят в бору берёзы ... Зарницы рвут навесы облаков... Гремят, как пушки полковые, грозы, Испуганно звенит окно! Уходит день. Скрипят телеги в поле ... Под колесницей стонет оболонь ... Дробятся капли мелко поневоле ... И снова ветер, грохот и огонь. Туман плывёт, бредёт над серым полем, Чтоб за минуту солнцем расцвести, Чтоб я с надеждой и щемящей болью Твои ко мне перечитал листы! 19.11.2019 14-50 * * * оригинал: Торгуємо усім, чим тільки можна,- Словами, дровами, життям, сукном… Та на аршин лягла рука не кожна, — Як і раніше, мрію за вікном. Що я продам? Мій крам — від мрій утома, Широке серце й бідний олівець! Річ світова, і річ давно відома — Який вже там ще й з мрійника купець… Та знаю, вірю — через дні і муку!— Ось підпереже землю мить така,— І над базаром стисне мрійну руку Упевнена долонь робітника! * * * мой перевод: Торгуем всем, чем только можно - Дровами, жизнью, словом и сукном ... Рука — аршин измерит осторожно… — Мечту как прежде вижу за окном. Что я продам? Мой скарб — надежд усталость, Души размах и бедный карандаш! Во всём давно такая обветшалость - Мечтать не стоит — что уж там продашь?! ... И знаю, вижу — через дни и муку, - Перепояшет землю тот момент - Сожмет мою мечтательную руку Ладонь раба восставшего — цемент! 19.11.2019 15-10 * * * Оригинал: Попоїм, посплю… Щасливий ніби. Роздобув собі штани нові! Тільки очі так немов у риби Та на в'язах мулько голові. Дотягнусь, пурну — і буде тихо! Мудреці! Через віщо серце ніби віхоть У чужій невимитій руці? * * * Мой перевод: Поем, посплю… Счастливый вроде. Штаны себе надыбал новые! Глаза как рыбьи в омуте-воде, Да неудобно рыбьей голове. Настанет день — и будет тихо! Невдалеке... И сердца клок повиснет лихо В чужой не вымытой руке. 19.11.2019 15-20 Оригинал: * * * Розминувся зі мною сон. Дні повій, галіфе й героїв… Хто у сквері під цей газон Грунт угноїв? Певне, мріяв: ось прийде час… Рости, травко зелена! Що ж! Шинелька його якраз І на інші рамена. Тільки ґудзик приший новий,— Та і мрій собі серед буднів… Ви! Майбутні! 1926 Перевод: Разминулся со мной сон. Дни проституток, галифе и героев ... Кто же в сквере весь этот газон Унавоживал строем? Всё мечтали: вот время придёт ... Вырастит травка зелёная! Что ж! Шинелька другим подойдёт - Вся земля опалённая. Только хлястик пришей поновей - Да мечтай себе снова беспечно… Вы из будущего! Недалече! 26.11.2019 20-40 _____ Оригинал: * * * Ні словечка йому не сказав старий, Мовчки вивів коня за ворота. Потихеньку осіння лилася згори На степи позолота. А коли упав перший у жовтні сніг, Лист прийшов, весь пом'ятий.

За далеке майбутнє ліг В бур'ян головою спати. До товару… По воду… А день за днем Знов подвір'я взялось травою… Серце, серце! З твоїм вогнем — У бур'ян головою! 1926 Перевод: Ни словечка ему не промолвил старик, Молча вывел коня за ворота. Осень щедро плеснула в сентябрьский миг По степи и холмам позолоту. А когда первый снег запуржил в октябре, Получил я листочек помятый. Лег я спать и проснулся больной на заре В сорняке за свободу распятый. За товаром… По воду… И так день за днём Снова двор заполынет травою … Сердце, сердце! Ты тлеешь огнём, — Жги бурьян, но не трогай живое! 26.11.2019 20-55 _____ Оригинал: * * * Зустрів кулю за лісом. Саме там, де посіяв жито! За яким бісом Стільки було прожито! Прийшла баба, поголосила… Невеличка дірка поміж ребер… Ну, звичайно,— краса і сила! Marche funebre! 1926 Перевод: Встретил пулю за лесом. Где посеяна рожь! Каким бесом Жизнь оценена в грош?! Баба выла — вдова голосила … Небольшая дыра между ребер … Пуля-дура — огромная сила! Марш похоронный! 26.11.2019 21 -05 _____ Оригинал: * * * Зі збірки «Дні» Був це хлопчик лагідний і тихий, Як сосновий у безвітря ліс… (Для якоїсь радості і втіхи Кожний з нас у дні прийшов і ріс). А сімнадцятий минув, зустрінув Наречену — кулю за Дніпром. — Обертайся, земле, без упину! Припасайте, припасайте бром! Ах, цей хлопчик лагідний і тихий, Що над степом ранній біль простер! (Для якої радості і втіхи Кожний з нас приходить і росте?) 1926 Перевод: * * * Из сборника «Дни» Жил мальчишка спокойный и тихий, Как сосновый в безветрие лес … (Для какой-то утехи безликой Всяк из нас послан кем-то с небес). А семнадцатый минул, невесту Встретил парень… и смерть — за Днепром. — Возвращайся в землицу — на место! Голос с неба с вороньим крылом! Жил парнишка спокойный и тихий, Боль над степью зарёю простер! (Для какой же утехи безликой Небо жжёт погребальный костёр?). 26.11.2019 21-20 Оригинал: * * * Зі збірки «Дні» Мабуть, дуже йому боліло: Все облизував губи. Потім затих. Невеличке на розі тіло Не спитають більш,— за яких! Дуже просто.Гостренька куля Заступила йому далечінь. — Серце днями собі намуляв,— Спочинь! Подивіться, кому кортіло Подивитись за межі дат,— Непотрібне на бруці тіло, А над тілом — плакат. 1926 Мой перевод: * * * Из сборника «Дни» Видимо, больно ему было очень: Всё облизывал губы. Потом затих. Невелик был, закрыл очи. Не спросят больно-то — за таких! Очень просто. Остренькая пуля Просвистела ему издалИ. — Сердце натёр в июле… - Теперь отдохни! Посмотрите, кому хотелось Посмотреть за пределы дат, - Ненужное это тело, Над телом — плакат. 28.11.2019 21-30 Оригинал: * * * А він молодий-молодий… Неголений пух на обличчі. Ще вчора до школи ходив… Ще, мабуть, кохати не вивчив… Так очі ж навколо лихі… Крізь зуби один — розстріляти! … А там десь солома дахів… … А там десь Шевченко і мати… Долоню на чоло поклав; Крізь пальці майбутньому в вічі… Хвилина текла, не текла… Наган дав осічку аж двічі… А втретє… І сонячний сміх На драні упав черевики… І правда, і радість, і гріх, І біль не навіки! 1926 Мой перевод: * * * А он молодой-молодой был… Пух на лице

не брил. Ещё вчера в школу, поди, ходил ... Ещё, пожалуй, любить не любил ... Вокруг глазищи, да жажда лихая ... Один сквозь зубы своим — расстрелять! ... Эх, как там на крыше солома — сухая ль? ... А там под крышей Шевченко и мать ... Ладонь на глаза положил; Сквозь пальцы будущему — в лоб ... Минута текла, берегла что есть сил... Наган даёт осечку, но дважды чтоб!... А третий в цель... И солнечный смех На драные упал ботинки ... И правда, и радость, и грех, И боли нет, только в сердце льдинки! 28.11.2019 21-40 Оригинал: * * * Для вас, історики майбутні, Наш біль — рядки холодних слів! О, золоті далекі будні Серед родючих вільних нив! Забудь про ті натхненні свята, Що в них росила землю кров! Мовчи, мовчи, душе підтята. — Агов! Якийсь дідок нудний напише,— Війна і робітничий рух... О, тихше! — Біль не вщух! 1926 Мой перевод: * * * Вот вам, историки будущие: Боль вспыхнет — умы строками охолодив! О, золотые будни грядущие Средь плодородных свободных нив! Забудь о тех днях, где душа загублена, О тех местах, где росою кровь. Молчи, молчи, душа подрубленная. — Не зови вновь! Какой-то старик хладнокровно напишет, - Рабочий класс в умы проник ... О, тише, тише! — Боль всё слышит, лишь грохот стих! 28.11.2018 21-55 Оригинал: * * * Знаю, сіренький я весь такий, Мов осінній на полі вечір... — Тягарем минулі віки На стомлені плечі! Серце здушили мені — мовчи! О, майбутнє моє прекрасне! Чуло серце тебе вночі, Що ж,— нехай собі серце гасне! Хтось розгорне добу нову — І не біль, і не гнів, не жертва! Воскресінням твоїм живу, Земле мертва! 1926 Мой перевод: * * * Знаю — смурней не найти человека, Как поздний осенний вечер ... — груз прошлого века На утомлённые плечи! Сердце сдавило меня — молчи! О, будущее моё прекрасное! Слышало сердце тебя в ночи, Что ж, — сердце тоже гаснет! Кто развернёт иную судьбу? - И не боль, и не гнев, и не жертва! Воскресением твоим живу, Земля смертна. 28.11.2019 22-05 Оригинал: ШЕВЧЕНКО Коли надійдуть втома і зневір'я, В його портрет вдивляюся тоді,— І знову в серці відчуваю мир я І тихий голос радісних надій. * Такий спокійний дивиться він з рами. О, це за всіх замислене чоло, Що, наче символ, стало над часами — Того, що в нас нове перемогло! І крізь обличчя, кождій хаті рідне, Немов виразно бачу я в імлі: Вже близько час — за нього ж день розквітне — І на його оновленій землі! * Тоді я знов часам назустріч — згоден, Бо чую я часів жаданих крок! — Щасливий нарід, що його відродин Був на землі воістину Пророк! ..... Мой вольный перевод: ШЕВЧЕНКО Когда подступят вялость и неверие, В его портрет внимательней всмотрюсь — И снова сердце чувствует доверие, Надежды голос умаляет грусть. * Такой спокойный смотрит он из рамы. Задумчив взгляд, открытое чело, Он символ чести — сильный и упрямый, В его победе новое число! Его лицо, родное в каждом доме, Его я вижу даже в темноте. Уж близок день расцвета, в полудрёме - Ведёт нас всех к намеченной мечте. * Иду навстречу времени — согласен, Его я слышу вожделенный слог! — Он вёл народ туда, где будет счастлив, Был на земле воистину Пророк! 29.11.2019 15-00 Оригинал: НА 1924 РІК Франціє! Чи то ж твоїм

повіям Ублагати невблаганний час, Щоб зі сходу вітер не повіяв — Від Дніпра, Від Ільменю, Від нас! Азіати! Дикуни! Морлоки! А дивись — лягла земля під пар, Щоб вплести червоні дні і роки Навіть в твій безглуздий календар! Після днів натхнення і Бастілій — Грабувати робітничий Рур! — Це, щоб морем крові від розстрілів Фарбувати свій Версаль і Лувр? Франціє! Невже ж твоїм рушницям Розстріляти всі нові віки, Що міцні такі, немов та криця, Де селяни і робітники? І невже, невже тобі не сором, І невже ніколи не болить, Що земля уся тобі докором, Що тобі докором кожна мить! Азіати? Дикуни ми? — Добре! Ну, а ти, така шляхетна, ти! Що влягла гарматним димом обрій, Щоб не зріти братньої мети! Франціє! Версалю і Париже! Ні, не ви зірвете той новий Календар, Що схід натхненний пише! Ні, не ви! Не ви! Не ви! Мой вольный перевод: НА 1924 ГОД О, Франсе! И твоим проституткам Наконец пробил час! Вихрь с востока подул - От Днепра, От Ильменя, От нас! Дикари! Бунтари! Азиаты! Землю снова испарили в старь, Чтобы красные новые даты Обновили и твой календарь! После дней разрушенья Бастилии - Хватит грабить рабочий народ! — Кровь за кровь! Ничего не простили. От Версаля до Лувра поход? О, Франсе! Неужель твоим ружьям Нас расстреливать снова века? Сталь крепка, испытаний не нужно! Где крестьян и рабочих рука? Неужели нисколько не стыдно, Неужели душа не болит, И упрёков не слышно — не видно? Разве подлость не ставят на вид?! Азиаты? И все дикари мы? — Хорошо, Благородная, ты! Пушек дым затуманил предзимье, Цели братства в прицеле мечты! О, Франсе! От Версаля до Лувра! И Париж обновит Календарь, Что Восток вдохновенный напишет?! Даль в дыму! Еле светит фонарь... 29. 11 2019 15-40 Оригинал: ЖОВТЕНЬ Буде в жовтні довіку свято, Хоч би й час на шляху пристав! Селянине! Тому, що знято Тебе з хреста. Через те, що степи родючі — О, єдиний!— Тобі, Що червоним у серце влучив Міліонам чужих рабів! Чуєш? Сходить в красі безмежній Твій великий — для всіх — посів! Ворскла, Альпи, Берлін, мис Дежнів — Всі! До землі припади-но вухом — Чуєш ти?— Вся земля Велетенським рухом — До твоєї мети. Мой вольный перевод: ОКТЯБРЬ Будет в октябре навечно дата, Праздник этот в новый мир прислал Пахарь от сохи! И тело снято С истязания креста. Плодородные степи богаты. Ты единственный — В поле том Красным колом стоишь распятый, Признан чуждым для них рабом. Слышишь, Звон красоты безбрежной? Твой великий для всех посев! Ворскла, Альпы, Берлин, мыс ДЕжнев - Много их, но услышали все! Припади же К земле своим ухом… Слышишь ты? - Вся земля у заветной черты, И огромным, неистовым духом - В пашне взращивает мечты. 29.11.2019 16-20 Оригинал: *** Я вас Галю, згадував сьогодні, Хотілося мені вас побачити. Все здавалося, що ви самотні І десь далеко плачете. Смішно це, але мені так хочеться Про якесь майбутнє з вами балакати, Дивитися як день квітневий точиться, А може, й плакати. Мой вольный перевод: *** Вы мне, Галя, сегодня приснились, Так хотелось мне вас увИдеть. Как сердцА одиноко бились!... Вы не плачьте. Кто смог вас обидеть? Грустно это, но хочется снова Мне о будущем

Вам говорить, День в апреле промёрзнет сурово, Слёз капель остановит нить. 29.11.2019 16-27 Оригинал: *** Читаю Сінклера й ходжу на біржу праці. А виріс мрійником серед гаїв на Пслі… Та від минулого тільки шкільний Горацій, А про майбутнє — кілька тисяч слів. Колись наважусь — заплющу серце й вуха! Мета однакова — чи ця чи та. Ах, про майбутнє все я переслухав, А про минуле все перечитав! Мой вольный перевод: *** Читаю Синклера и хожу на биржу труда. Я вырос мечтателем среди рощ и приятных снов… Школьный курс вспоминается иногда, А о будущем — много тысяч слов. Когда решусь — закрою сердце и уши! Цель одинакова — и эта, и та. Ах, о будущем всё я прослушал, и о прошлом я всё прочитал! 29.11. 2019 16-34 Оригинал: * * * У дужих дні — немов слухняна глина, Покірна волі й пальцям різьбаря; А я схилюсь тихенько на коліна,— Шумуйте, днів розбурхані моря! Але не гнів, не заздрість і не втома (Благословенний шлях, що ним іти!),— Якась нова, словам ще не відома, Солодка мука здійснення мети! Хай іншим дні прозорі і покірні, Нехай я сам покірний дням моїм!.. … О днів прийдешніх обрії безмірні, О тишина моїх маленьких рим! Мой перевод: * * * У сильных дни — словно послушная глина, Покорная воле и пальцам резчика; Я встаю на колени у края почина, У моря, взбудораженного венчиком! Но гнев, а не зависть и не усталость (Благословен путь, что наметить успели!) — Какая-то новая, неизвестная сладость, Солёная мука осуществления цели! Пусть и другим дни будут также покорны, Пусть я сам буду покорен дням моим!… … Горизонты дней грядущих желания полны, В тишине стихов моих и маленьких рифм! 01.12. 14-00 Оригинал: * * * Майже рік сиджу, мов кріт, на хуторі. Вже й листів твоїх не відбираю. Інколи копаюся у Мутері Та в пікет з одним знайомим граю. От книжок коли б хоч з пуд одержати! Все ж не Мутер цей! Та карт колоду… Тихий я. Навіть не знаю, де вже ти… Відчинив я осені господу! Мертвий я. Це добре, ясно відаю. Та і як, скажи, себе одуриш! А проте живу. Журюсь, обідаю… О,— болить мені, єдина! Чуєш? Мой перевод: * * * Почти год сижу, как крот, на хуторе. Уже и писем твоих, не отбираю. Иногда копаюсь в «Мутери», И в пикет с одним знакомым играю. Вот книг если б хоть с пуд получить! Все же не «Мутер» этот! И карт колода… Тихий я. Даже не знаю, где уж ты… Открыта осени природа… Мертвый я. Это я хорошо, ясно знаю. Себя не обманешь, враньё не напишешь. Тем не менее — живу. Мучаюсь, понимаю… Больно мне, Единственная! Слышишь? 01.12.2019 14-20 Оригинал: * * * На поле вийшов — зомлів: Колос від колосу — чверть! Висохло серце землі, Кров'ю наповнене вщерть! Кинув безсиле — агов! Тільки луна, ні душі! Вигадки ранку мого Смуток вечірній здушив! Поле, і місто, і я — Море моєї рідні!— Хто з нас хоч хвильку стояв Справді над мукою днів? Мой перевод: * * * В поле вышел я — упал замертво: Колос от колоса — на четверть! Высохло сердце земли, замерло, Кровью наполнено. Шаманит ветер! Бросил бессильно: — «Эй-ого!» Только эхо, и ни души… Выдумку утра моего Голос вечера задушил! Поле, и город, и я - Море горя родни моей… Кто из нас хоть минутку стоял Над этой мукою дней?… 01.12 2019 14-30 Оригинал: * * *

Папірос кому! Папіроси! Шльоп! ляп! по калюжі… Коробок у руках. Це ж хто не зовсім босий,— На візниках! Саме отут на розі Перша упала за волю кров... Припасайте по змозі Хліба та дров! Бились, як леви, матроси! З ними татусь! А тепер — без руки... Папірос кому! Папіроси… Сірники… Мой перевод: * * * Папирос кому! Папиросы! Шлёп! ляп! по луже… Коробок в руках. Это тем, кто не совсем бОсый, На колёсах, на возах! Тут — на углу тревожности Первая упала за свободу кровь... Запасайте по возможности Хлеба и дров! Бились, как львы, матросы! С ними отечество! А теперь — без рук-ног — покалечены... Папирос кому! Папиросы... … Обезличенным — спички... 01.12.2019 15-30 Оригинал: * * * Розпочинає дні гудок о шостій, Коли роси ще вітер не допив, А там, вгорі, такі ясні і прості, Пливуть рожеві зграї голубів… Ще пішоходи холодком укриті,— На передмісті десь ірже лоша... І хочеться сказати кожній миті: Не поспішай! Але вже в'ється порох над базаром, І синьоокий ранок мов засліп... І закиплять, я знаю, незабаром Купівля й продаж — боротьба за хліб! І я іду, щоб десь продати м'язи, Ще від учора стомлені напів... І гаснуть, бліднуть відблиски топазів На крилах голубів… Мой перевод: * * * Начинает день гудок в шесть, Когда росу ещё ветер не дОпил, А там, наверху, голубей не счесть, Плывут розовые облака высокие… Еще пешеход холодком укутан, В стогу сонный жеребенок лежит… И хочется сказать каждой минуте: Подожди!… Но уже вьётся пыль над базаром, В лучах утра я будто ослеп … И закипит скоро страда не задаром — Покупка-продажа — борьба за хлеб! И я иду где-то продать силы, Себя вчерашнего уставшего бледней... И гаснут, блики топазов синих На крылах голубей … 01.12.2019 15-50 Оригинал: * * * Зі збірки «Дні» Одірвались від днів слова, В'януть собі по книжках, а у днях — мов у темному лісі! Радість у мене нова: Дощ осінній по стрісі. Брешете ви, кому ясно усе! Перед мрією всі ми ниць! Дні! який це музей Дрібниць! 1926 Мой перевод: * * * Из сборника «Дни» Оторвались от дней слова, Вянут себе по книгам, а в днях - как в тёмном лесу! Радость у меня своя: Дождь — осенний плясун. Врёте вы, кому ясно всё! Перед мечтой всяк чужой — ничей! Возок крутит своё колесо в музей мелочей! 01.12.2019 16-00 Оригинал: * * * Зі збірки «Дні» Там, де полягли вони за волю, Буряки тепер для цукроварні. І не треба слів. Не треба болю. — Іншим дні прозорі, тихі, гарні. Скінчено. Записано. І крапка. — Спочивайте, стомлені над міру!— … Розгортає знов іржава сапка Землю, від утоми сіру. 1926 Мой перевод: * * * Из сборника «Дни» Там, где полегли они за свободу, Свекла для сахарного завода. И не надо слов. Не надо боли. — Другие дни пришли, тихие — не более. Кончено. Записано точь-в-точь кратко. — Отдыхайте, утомленные излишне — … Взборонит снова ржавая тяпка Землю усталую в борозды пышные. 01.12.2019 16-10 Оригинал: * * * Зі збірки «Дні» Зціпив зуби. Блідий-блідий! За байраком село палало. Хтось прикладом у спину,— йди! — Вас чимало! Сухо чмихнув старий наган (Перша нота нової гами…) Надвечірній лягав туман Над житами. Хтось один засвистав матчиш. На тачанки!— й шукай, де знаєш! Поле, поле! Чом ти мовчиш! — Не

ридаєш? 1926 Мой перевод: * * * Из сборника «Дни» Стиснул зубы бледный один. За оврагом селО горело... Кто-то прикладом в спину: — иди! — много вас беглых! Сухо фыркнул старый наган (Первая нота нервной дрожью...) Предвечерней ложился туман Над рожью. Кто-то спешно просвистел как стриж: — На тачанки! И ищи, где знаешь... Поле, поле! Почему ты молчишь! — не рыдаешь? 01.12.2019 16-25 Оригинал: * * * Зі збірки «Дні» Ще в полон не брали тоді,— Приліпили його до стовпа... На землі, від крові рудій, Кривава ропа... А він був молодий такий! Цілував, мабуть, гаряче... Довго, довго йому круки Випивали світло з очей! А тепер там зійшов полин. Телеграфні стовпи... Загубився селянський син,— Відробив! Мой перевод: * * * Из сборника «Дни» Ещё в плен не брали тогда — Пригвоздили к столбу. Стой... На земле крови борозда, Кровавый гной... А он был молодой такой! Целовал, пожалуй, их горячей... Долго, долго ворон седой Выпивал свет из глаз… ручей! А теперь там взошла полынь. Телеграфных нитей столбы... Был загублен крестьянский сын, - Отработал дитя судьбы. 01.12.2019 17-40 Оригинал: * * * Зі збірки «Дні» Притулив до стінки людину, Витяг нагана... Придивляйсь, дітлоха, з-за тину,— Гра бездоганна! Потім їли яєшню з салом, До синців тисли Мотрі груди... О, минуле! Твоїм васалам І в майбутньому тісно буде! Мой перевод: * * * Из сборника «Дни» Прижмут к стене человека, пленя, Извлекают наган беспечно... Смотри, дитя, из-за плетня, - Игра безупречна! Потом едят яичницу с салом, До синяков жмут женские груди… О, прошлое! Твоим вассалам И в будущем тесно будет! 01.12.2019 17-50 Оригинал: * * * Зі збірки «Дні» Впало — ставай до стінки!— Сперся плечем на ганок... Тільки й згадав: у жінки Грошей нема на ранок. І ні жалю, ні болю. Бачив — нагана наставив... Ніби виконував ролю В нецікавій виставі. Тільки й думок — на ранок Хліба нема у жінки... Ганок. Труп біля стінки. 1926 Мой перевод: * * * Из сборника «Дни» Устало: — Становись к стенке, - Опёрся плечом о крыльцо... Вспомнил у жены в застенке Припрятано было кольцо. И ни жалости, ни боли. Наган его — знак к могиле... Будто привычные роли В наскучившем водевиле. Только и мыслей — утром Хлеба нет у жены, кольцо... Крыльцо. У стенки — трупы. 01.12.2019 18-10 Оригинал: * * * Зі збірки «Дні» Я — як і всі. І штани з полотна... І серце моє наган... Бачив життя до останнього дна Сотнями ран! От! І не треба ніяких слів!— За мовчанням вщерть зголоднів. Зійде колись велетенський посів Тишею вірних днів! Ось і не треба газетних фраз! — Біль є постійно біль!— Мовчки зросте десь новий Тарас Серед кривавих піль! 1926 Мой перевод: * * * Из сборника «Дни» Я — как и все. И штаны с полотна... И сердце моё наган... Видел жизнь до последнего дна Сотнями ран! Вот! И не надо никаких слов — Молчание голодней! Взойдёт семя вселенских снов Тишиной верных дней! Вот и не надо газетных фраз! — Боль… не бывает больней! Молча вырастет новый Тарас Средь кровавых полей! 01.12.2019 18-20 Оригинал: * * * Зі збірки «Дні» Я знаю: Перекують на рала мечі. І буде родюча земля — Не ця. І будуть одні ключі Одмикати усі серця. Я знаю! І буде так: Пшеницями зійде кров, І пізнають, яка на

смак Любов. Вірю. 1926 Мой перевод: * * * Из сборника «Дни» Я знаю: Перекуют на орала мечи. Земля плодородная будет — Не та. И будут одни ключи Отпирать все сердца. Я знаю! И будет так: Пшеницей взойдет кровь, И узнают, какая на вкус Любовь. Верю. 01.12.2019 18-25 Оригинал: ВІРШ ДО ОПОВІДАННЯ В.ПІДМОГИЛЬНОГО «ТРЕТЯ РЕВОЛЮЦІЯ» Гей, батьку мій, степе широкий! А поговорю я ще з тобою... Бо молодії ж мої бідні роки Та пішли за водою... Ой ви, звізди, звізди блискучі! А вже й красота мені ваша зовсім не мила... Бо на темний мій кучир Та лягла пороша біла. Ой ночі, чорні та безокі! І не видно мені, куда йду... Ще змалку я одинокий, Та такий і пропаду. Де ж, брати ви мої любі? Ніхто сльози горькі мені не витер... І от стою я, мов дуб той, А кругом тільки хмари та вітер... __ Мой перевод: Стихи к рассказу Валерьяна Пидмогильного* «ТРЕТЬЯ РЕВОЛЮЦИЯ» Гэй, мать моя, степь широкая! А поговорю я ещё с тобой?... Молодые бедные годы, река глубокая, Мы пошли за водой ... Ой вы, звёзды, звёзды блестящие! И уж красота мне ваша совсем не мила... Темна судьба моя настоящая, Да легла пороша бела. Ой вы ночи, чёрные и безокие! Не видать мне куда иду... Ещё с детства я одинокий, И такой пропаду. Где же вы братья, полны забот? Никто слёзы горькие мне не вытер... И вот стою я, как дуб тот, А кругом только облака и ветер... 02.12.2019 0-45 *Пидмогильный, Валерьян Петрович Часть рассказов была напечатана в екатеринославской газете «Украинский пролетарий». Описал голодомор 1921—1923 годов в рассказе «Сын» (1923). В 1922 вышла книга рассказов «В эпидемическом бараке». В 1924 вышла книга Пидмогильного «Военный лётчик», а в 1926 году — отдельное издание повести «Третья революция». Вместе с Е. Плужником в 1926—1927 он подготовил два издания словаря «Фразеология делового языка», работал над сценарием фильма «Коломба» по роману Проспера Мериме. __ Оригинал: ВІН Проминуть по днях десятиріччя, Прийде радість інших поколінь,— Але завжди раз на рік обличчя Обгортатиме глибока тінь! Пам'ятатимуть дорослі й діти, Хто в цей час в минулому помер! Через віщо — всім гудкам гудіти Три хвилини — як гули тепер! Але завжди в подиху заводів — Невмирущий в арміях машин!— Поруч з нами той, кого в народі Уквітчають коротенько — Він! І в обличчях радість біль пригорне: У мільйонах втілений — не вмер! ...І сотворять вічну пам'ять горни З вдячністю, не знаною тепер! Проминуть, мов сон, десятиріччя Болю, крові, боротьби і війн,— Але вічна правда робітнича — Він!.. __ Мой перевод: ОН Пройдут по дням десятилетия, И будет радость других поколений, но всегда, каждый раз, каждый год — лицо бессмертия обвёрнуто в глубокие тени! Вспомнят взрослые и дети, Кто в то время лихое умер, Страдал в прошлом! Три минуты эти - Будет звенеть зуммер, Прогудеть не сложно! Но всегда в дыхании заводов — Новейших машин армий всех времён - Рядом, братцы, тот, кого в народе Нарекают вкратце - Он! И в лицах радость боль обойдёт: В миллионах воплощённый - не сгинул! … И воспарит память. Веры полёт В благодарность неизвестной могиле! Пройдут, как сон, десятилетия Боли, крови, борьбы и войн, Но правда рабочая, бессмертная –

Он!... 02.12.2019 1-00 __ Оригинал: СЕРП І МОЛОТ Селянине! Твоя рука — У мозолях днів та плуга! Поруч з нею Рука Така Друга! Робітник — полотно таке ж, Тільки вмочене в фарбу синю! Робітнича сила без меж, Селянська без спину! Поруч стануть — Земля нова! Світ на інші шляхи натрапив! — Вже палають нові слова! — Вже малюють нові мапи! О мозолі міцних долонь, Що цілують і серп, і молот!— Це від ваших стискань вогонь Навколо! __ Мой перевод: СЕРП И МОЛОТ Крестьянин! Твоя рука В мозолях дней и плуга! Рядом с ней другая — в веках — шершавая - друга! Рабочий — полотно тех же страниц, Только обмакнуто в краску синюю! Рабочая сила — она без границ, Крестьянская — вогнута в спину! Рядом встанут они — И земля вертится! Мир на другие пути наткнулся! — Уже в новые слова верится! — Палец новой карты коснулся! О мозоль, не щадящая эту ладонь, И губы, целующие серп и молот, Это от ваших усилий огонь топит холод! 02.12.2019 1-15 __ Оригинал: *** Плакала вона… натомлену спину День ховав за дахами дач. А я з усіх фраз памятаю єдину: — Годі, не плач. Годі, не плач? Як це дико, їй-богу! Ой як мертве усе в словах! Взяти б серце своє – й об підлогу! — Ах! Скрикнула б раптом. В одну хвилину Бачила б версти моїх шляхів… Горбив день натомлену спину Над горбами дахів. __ Мой перевод: *** Плакала она… Утомленные спины день прятал за крышами дач. А я из всех фраз помню единую: — Хватит, не плачь. — Не плачь? Как это дико, ей-богу! Как мертво всё в словах! Взять бы сердце своё — да об пол, с порогу! — Ах! Вскрикнула б вдруг. Хотя невинна. Видела б вёрсты моих путей… Сгорбил день утомленные спины Сгинул в темень ветвей. 02.12.2019 1-35 __ Оригинал: *** Сентиментальний тихий полонез, - І раптом вся приникла до роялю… Не треба сліз, моя далека Галю! Усе загоїться, забудеться, минеться, І я піду – життям ця необхідність зветься, Піду в далекі тихі хутори… Чи ви згадаєте мене у Відні? Ніхто, ніхто мені не говори, Що є серця якісь близькі і рідні! Мой перевод: *** Сентиментальный тихий полонез, И вдруг горько приникла к роялю... Не надо слёз, моя милая Галя! Всё заживёт, забудется, минет, А я пойду — жизнью это зовётся, Пойду в хутора, далёкие ныне... Вы вспоминайте меня с утра! Всё, что было меж нами навек остаётся. Ничего не говори мне… пора… … СердцА так близко бились вчера! 02.12.2019 1-50